

Nationaløkonomisk Forening.

Møde Onsdagen d. 19de Januar. Hr. Prof., Dr. Will. Scharling holdt det ovenfor trykte Foredrag om Oprettelsen af en **Kreditforening for industrielle Ejendomme**. Foredraget fremkaldte Udtalelser fra Kreditforeningsdirektør Bilsted, Professor Falbe-Hansen og Etatsraad, Nationalbankdirektør Levy.

Direktør **Bilsted** ansaa det for en heldig Tanke af Prof. Scharling at bringe Spørgsmaalet under offentlig Diskussion, forinden det blev ført ud i det praktiske Liv, da man saa kunde faa Lejlighed til at høre de to Faktorer, der skulde mødes i den eventuelle Kreditforening, Børsen og de Industridrivende. Hvorledes vilde Børsen, der paa dette Omraade var »den stille Magt«, modtage disse nye Obligationer? Da Husmandskreditforeningerne i sin Tid bleve oprettede, tog Regeringen Tyren ved Hornene og garanterede deres Obligationer, og dog vare disse Foreningers Panter navnlig under de nuværende Konjunkturer nogle af de solideste, man havde. Tvivlsomt var det under alle Omstændigheder, om en Forening som den foreslaaede overhovedet vilde kunne skaffe sine Obligationer en rimelig Kurs, og man maatte vel erindre, at naaede Obligationerne ikke op i Nærheden af andre Kreditforeningers, var det ensbetydende med, at de vare usælgelige. Hvad de Industridrivende angik, var det vel værd at erfare, om disse ogsaa vilde staa Last og Brast i denne Sag, om de vilde være solidariske og tage mod

Konsekvenserne af Solidariteten. Foreningen kunde nemlig ikke med Nytte bygges over den gamle Læst; her maatte man nærmest tage det Raiffeissenske System til Forbillede, i overvejende Grad lægge Vægten paa Laantageren fremfor paa Pantet, og danne mindre Kredse, mod hvem det solidariske Ansvar i første Instans gjordes gældende, og hvis Bestyrelser vare de egentlige bevilgende og kontrollerende. En enkelt Bestyrelse for den hele Forening kunde umuligt omfatte den nødvendige Sagkundskab paa saa mange forskellige Omraader.

Professor **Falbe-Hansen** troede, at en Kreditforening, betragtet som gensidig Assurance, vilde være heldig for vore Industridrivende. At man her saa noget fremmed paa den var, fordi alle vore hidtidige Kreditforeninger kun vare gaaede i en bestemt Retning. Den af Professor Scharling nævnte Maximalsum for Laan, 200,000 Kr., ansaa Taleren for at være for høj, navnlig strax fra Begyndelsen af. Naar man kun betragtede Laanene som ligefrem Prioritetslaan med det for Øje, hvad de industrielle Ejendomme kunde taxeres at ville være værd til Beboelses-Brug, vilde man ikke behøve at se nøjere paa de Personer, der skulle have Laanene. Det vilde være et Gode for Industrien, om man ved en Kreditforening som den omtalte kunde skaffe den lettere og sikrere Laan. Et Spørgsmaal var det jo, om man kunde faa de Industridrivende til at gaa med i tilstrækkeligt Antal, og om man kunde faa den ny Forenings Obligationer til at gaa i Folk. Det gjaldt om at »starte« den godt; var den først kommen i Gang, vilde det nok gaa.

Professor **Scharling** troede, at Bilsted overdrev det subjektive Moment. Der var dog ganske vist et temmelig stort Antal industrielle Virksomheder, som det ikke vilde være vanskeligt altid at finde de rette Folk til at lede. Man maatte ikke for det subjektive glemme det objektive Moment, navnlig at det jo dog er Prioritetslaan, der her er Tale om. Naar han havde nævnt 200,000 Kr. som Maximum for Laan, havde han kun haft enkelte Tilfælde for Øje. Fordi man kunde give saa store Laan, var man jo ikke

forpligtet til at gøre det. Ved fornøden Aftale med Banker og Bankierer kunde man nok faa Obligationerne startede paa Markedet til en for Laantagerne antagelig Kurs. Sagen havde sine Vanskeligheder, men Grundtanken var god, og den vilde gavne Industrien; — det var dette Hensyn, der havde bevæget ham til at tage sig af Sagen.

Mødets Dirigent, Nationalbankdirektor, Etatsraad **Levy** sluttede Mødet med at bemærke, at de lange Amortisations-tider, som man var kommet ind paa, vistnok med Tiden vilde vise sig at være mindre heldige. Hvad den foreliggende Sag angik, bemærkede han, at hvad der ofte trykker Fabrikanterne, er, at der til Fabrikvirksomheden hører saa stor Kapital. Kapitalen omsættes i mange Fabriker kun en Gang hvert Aar; det, Fabrikanten trænger til, er at faa Laan til Driften; Laan i selve Bygningen troede han ikke, der var nogen særlig Vanskelighed ved at faa. Taleren fremhævede, hvor meget Industrien er afhængig af Toldlovgivningen. Hvis vi fik en Toldlov, der fjernede al Beskyttelse, vilde mange Fabriker være ødelagte; ved overdreven Beskyttelse vilde Faren omvendt være den, at der let vilde komme for mange Fabriker. Han sluttede med en Tak til Professor Scharling.